

የሰብሰ ደግሞ ተደፋፍቷል። “ምነው! ምነው! ግርማ?” አሉት። “እማዬ ስላልጠገብኩ ነው” አለ። “ካልጠገብክ ጨምሩልኝ አትልም?” ግርማም፤ “እማ፣ ሁለተኛ አይለምደኝም፤ ለዛሬ ይቅር በይኝ” አላቸው። እናታቸውም፤ “አዎ፣ መዋሽትና የሰውን ገንዘብ መቀማት ጥሩ ያልሆነ ስነምግባር ነው” በማለት መከሩት።

2ኛ ቀን

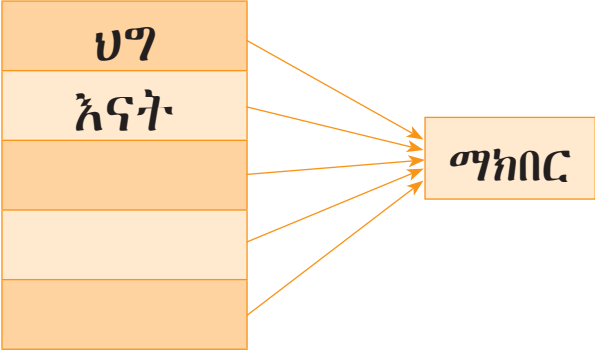
አንብቦ መረዳት

ጥያቄዎችን በምንባቡ መሠረት በፅሁፍ መልሱ።

1. ሰብሰና ግርማ የተጣሉት በምን ምክንያት ነው?
2. ጥፋት ያጠፋው ማን ነው?
3. እናቱ ግርማን ምን ብለው መከሩት?

 ቃላት

በተገቢ ቃላት ሠንጠረዥን አሟሉ።

	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="padding: 5px;">1. ህግ ማክበር</td></tr> <tr><td style="padding: 5px;">2. እናት ማክበር</td></tr> <tr><td style="padding: 5px;">3. _____</td></tr> <tr><td style="padding: 5px;">4. _____</td></tr> <tr><td style="padding: 5px;">5. _____</td></tr> </table>	1. ህግ ማክበር	2. እናት ማክበር	3. _____	4. _____	5. _____
1. ህግ ማክበር						
2. እናት ማክበር						
3. _____						
4. _____						
5. _____						

 መጻፍ

ዓረፍተነገር ሥሩ።

1. ንብረት
2. ሥነሥርዓት
3. ሥነምግባር
4. ማክበር

3ኛ ቀን

ማዳመጥ

ሃላፊነትን መቀበል

ቃላት

ቃላትን በማቃረን አዛምዳችሁ ዓፋ

“ሀ”

“ለ”

1. መብላት	ሀ. መዘግየት
2. መፍጠን	ለ. መጀመር
3. መጥፎነት	ሐ. ጥሩነት
4. መጨረስ	መ. መጠጣት

ማጣመር

ሀ. የተጓደሉ ፊደላትን በመጻፍ ቃላት መስርቱ።

1. አከ _ _ 2. ተንከባ _ _ 3. ሥነምግ _ _ 4. መም _ _

ለ. ቃሉን ከቅጥያው ጋር (-ነት) በማጣመር ሌላ ቃል መስርቱ።

ምሳሌ፡- ክፉ + ነት → ክፉነት

- ሀ. ታማኝ ለ. ደግ ሐ. ቅን መ. የዋህ ሠ. ብልህ

ግለንገብ

የጊዜ አጠቃቀም

ማንኛውም ሰው ጊዜውን በአግባቡ መጠቀም ይኖርበታል። በዚህም መሠረት ተማሪዎች የትምህርት ቀናትንና የበዓል ቀናትን በመለየት ጊዜያቸውን ከፋፍለው ይጠቀማሉ። ተማሪዎች በየሣምንቱ የዕረፍት ቀን ጊዜያቸውን ከፋፍለው ለመጠቀም ዕቅድ ቢያወጡ ጥሩ ነው። ለምሳሌ ቅዳሜ እስከጧቱ 2:00 ድረስ ልብሳቸውን ለባብሰው ቁርሳቸውን ይበላሉ።

ተማሪዎች ቁርሳቸውን ከበሉ በኋላ ምን ያደርጋሉ ብላችሁ ታስባላችሁ?

ከ2:00 እስከ6:00 የማጠናከሪያ ትምህርት ይማራሉ። ከ6:30 እስከ 7:30 ምሳቸውን ይበላሉ። ከ7:30 እስከ9:00 ያርፋሉ፤ ከ9:00 እስከ 10:00 ይጫወታሉ፤ ከ10:00 እስከ12:00 ወላጆቻቸውን በሥራ ያግዛሉ፤ ከምሽቱ 12:00 እስከ2:00 የቤት ሥራቸውን ይሠራሉ፤ ያጠናሉ። በዚህ መሠረት ያወጡትን ዕቅድ በተገቢ መንገድ የሚጠቀሙ ተማሪዎች መልካም ሥነምግባርን ያዳብራሉ፤ ውጤታቸውም ከፍተኛ ይሆናል።

4ኛ ቀን

አንብቦ መረዳት

ለጥያቄዎች በምንባቡ መሠረት በቃላችሁ መልስ ስጡ።

1. ተማሪዎች ምሳቸውን የሚበሉት ከስንት እስከስንት ሰዓት ነው?
2. ወላጆቻቸውን የሚረዱት ከስንት እስከስንት ሰዓት ነው?
3. የሚጫወቱትን ከስንት እስከስንት ሰዓት ነው?

 ቃላት

ለጥያቄው ተገቢ ምላሽ በቃላችሁ ስጡ።

በቀን ውስጥ ስንት የምግብ ጊዜያት አሏችሁ? ስማቸውን ግለፁ።

 መፃፍ

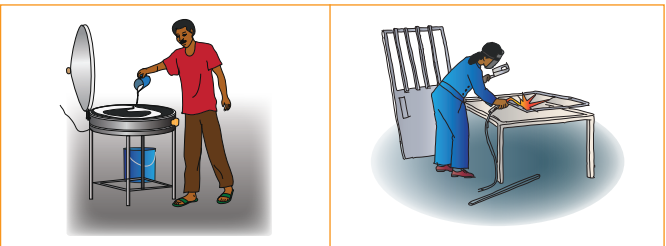
የሰኞ የሥራ እቅዳችሁን በተሰጠው ጊዜ መሠረት ፃፉ።

የሰኞ ተግባራት	የተሰጠ ጊዜ
ፊቴን ታጥቤ ቁርሴን እበላለሁ።	ከ1:00 - 1:30
ወደትምህርት ቤት እሄዳለሁ።	
እማራለሁ።	
ወላጆቼን እረዳለሁ።	
አጠናለሁ።	

1ኛ ቀን

 ማዳመጥ

የሥርዓተጾታ እኩልነት

 ቃላት

ቃላቱን በማንበብ ትርጉማቸውን ከመምህራችሁ ጋር ተወያዩባቸው።

- 1. የሥርዓተጾታ እኩልነት
- 2. እኩል ተሳትፎ
- 3. ፍትህዊነት
- 4. እኩል የሥራ ክፍፍል

 ማጣመር

ቃሉን ከቅጥያው ጋር አጣምራችሁ ዓፉ።

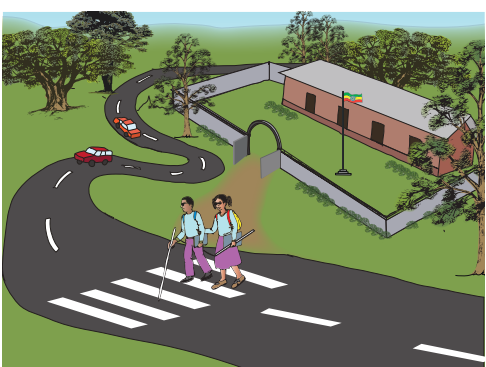
ምሳሌ፡- እኩል - ነት → እኩልነት

- 1. ወንድ - ነት
- 2. ሴት - ነት
- 3. ሰው - ነት
- 4. ልጅ - ነት

 ግለንግብ

“ወገን ለወገን”

ነጃትና ደረሰ በዓይንማዝ በሽታ ምክንያት ዓይነስውር ሆነዋል። ሁለቱም የዘጠነኛ ክፍል ተማሪዎች ናቸው። ግብረሠናይ ድርጅት እየረዳቸው በአንድ ግቢ ውስጥ ይኖራሉ። በትምህርት ቤታቸውና በቤታቸው መካከል የመኪና መንገድ አለ። ደረሰና ነጃት ወደትምህርት-ቤታቸው

ለመሄድ መኪና መንገዱን ማቋረጥ አለባቸው። በዚህም የተነሳ የክፍላቸው ተማሪዎች ተወያዩ፤ የሥራ ክፍፍልም አደረጉ። ሁሉም ተማሪዎች በየተራ እነነጃትን ይዘው ወደትምህርት-ቤት ይመጣሉ፤ ወደቤታቸውም ይመለሳሉ። ስለዚህ ደረሰና ነጃት ያለምንም ስጋት ትምህርታቸውን መከታተል ቻሉ።

2ኛ ቀን

አንብቦ መረዳት

ጥያቄዎችን በምንባቡ መሠረት መልሱ።

1. የክፍላቸው ተማሪዎች እነነጃትን ለመርዳት ምን አደረጉ?
2. እናንተስ እንደዚህ ዓይነት ሁኔታ ቢያጋጥማችሁ ምን ታደርጋላችሁ?

 ቃላት

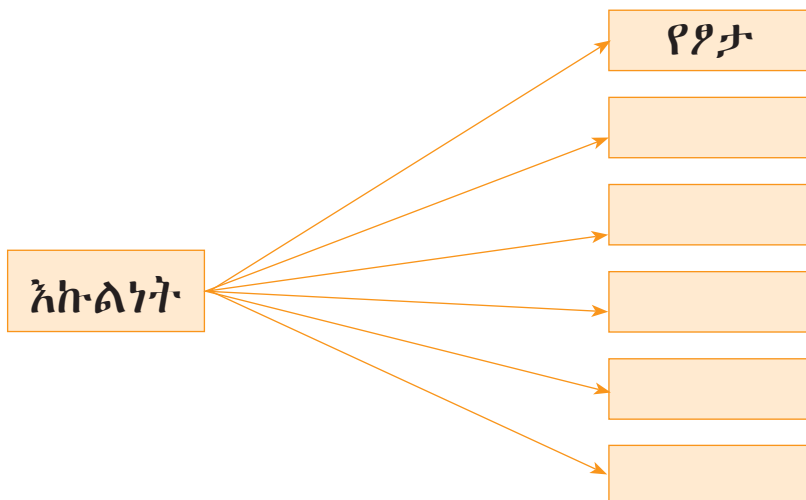
ዓረፍተነገር ሥሩ።

1. እኩል	2. ፆታ	3. ፍትህ	4. የሥራ ድርሻ
--------	-------	--------	------------

 መጻፍ

ተስማሚ ቃላትን በሳጥኖች ውስጥ ጻፉ።

የዕድሜ	የሥራ	የባህል	የሀይማኖት	የቋንቋ	የፆታ
------	-----	------	--------	------	-----

3ኛ ቀን

ማዳመጥ

የሥርዓተጾታ እኩልነት

ቃላት

ቃላቱን በማቃረን አዛምዱ።

“ሀ”

“ለ”

- ሀ. 1. እኩልነት
- 2. የበላይነት
- 3. ማክበር
- 4. ልዩነት
- 5. መጥቀም

- ለ. 1. መናቅ
- 2. አድላዊነት
- ሐ. 3. አንድነት
- መ. 4. መጉዳት
- ሠ. 5. የበታችነት

መነጠል

በነጠላ ቁጥር 9ፉ። ምሳሌ፦ ክበቦች → ክብብ

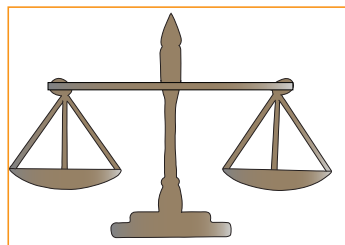
- 1. ድርጅቶች
- 2. አድሎዎች
- 3. ተጎዲዎች
- 4. ተጠቃሚዎች
- 5. ስጋቶች

ግለንግብ

የፍትህ ምንነት

ፍትህ ማለት አለማዳላት ማለት ነው። እውነትን መናገር ነው፤ እውነትን መሰረት አድርጎ መሥራት ነው። ፍትህ በትምህርትቤት፣ በቀበሌና በቤተሰባዊ ኑሮ ውስጥ አስፈላጊ ነው። ፍትህ የሰዎች ህይወትና ኑሮ ጥሩ እንዲሆን ያደርጋል። በሰዎች መካከል ምንም አይነት ልዩነትና አድሎ እንዳይፈጠር ይጠቅማል። በጓደኝነትም ደረጃ አንዱ የበላይ ሌላው የበታች እንዳይሆን ያግዛል። ስለዚህ ፍትህ አንዱ ተጎዲ ሌላው ተጠቃሚ እንዳይሆን በማድረግ የሰዎችን መብት ያስከብራል።

4ኛ ቀን

አንብቦ መረዳት

ጥያቄዎችን በምንባቡ መሠረት መልሱ።

1. እውነት መናገር ለምን ይጠቅማል?
2. ፍትህ የት የት ይከበራል?
3. ፍትህ ባይኖር ሰዎች ምን ምን ጉዳት ይደርስባቸዋል?

ቃላት

ዓረፍተነገር ሥሩ።

1. ተጠቃሚ
2. ተጎጂ
3. ተናጋሪ
4. ተቆርቋሪ

መጻፍ

በምሳሌው መሠረት ቃላትንና ሐረጎችን መድቡ።

ማዳላት	መዋሸት
እውነት መናገር	ራስን ብቻ መጥቀም
ትክክለኛ ፍርድ መስጠት	ጓደኛን ማበላለጥ
ሁሉንም ሰው እኩል ማየት	

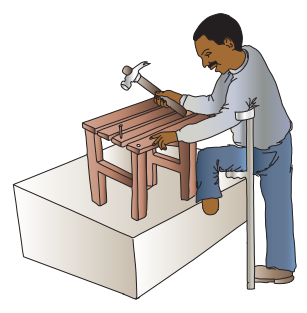
	ፍትሃዊ የሆነ	ፍትሃዊ ያልሆነ
ምሳሌ፦	እውነት መናገር	ጓደኛን ማበላለጥ

1ኛ ቀን

ማዳመጥ

የአካል ጉዳተኝነት

ቃላት

ዓረፍተነገር ሥሩ።

- 1. ጉዳት
- 2. ድጋፍ
- 3. ሚና
- 4. ህብረተሰብ

ማጣመር

በብዙ ቁጥር ዓፋ።

ምሳሌ፦ ተማሪ → ተማሪዎች

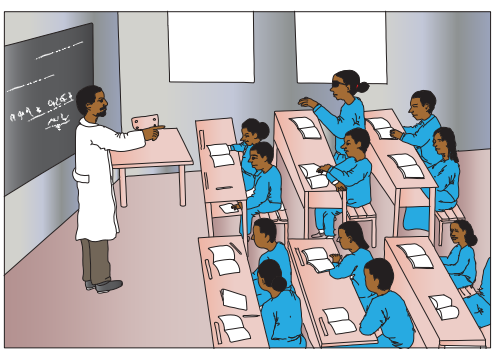
- 1. ጥያቄ
- 2. ሥራ
- 3. ዜጋ
- 4. ሁኔታ

ግለንግብ

ጎበዟ ቆንጂት

ቆንጂት ዓይነስውር ናት። የምትማረው ማየት ከሚችሉ ተማሪዎች ጋር ነው። አንድ ቀን መምህራቸው፣ “ተማሪዎች፣ ገፅ ስምንትን አውጡ” አሉ። በመቀጠል “እስኪ የመጀመሪያውን ጥያቄ መልሱ” በማለት ተናገሩ። ተማሪዎችም “እኔ፣ እኔ” እያሉ እጃቸውን አወጡ። ቆንጂትም እጇን አወጣች። ወዲያውኑ “መምህር ጥያቄው ከመመለሱ በፊት ጥያቄ አለኝ” አለቻቸው። መምህሩም በመገረም “ጥያቄው አልገባሽም እንዴ?” አሏት። ቆንጂትም “ጥያቄውን ለእኔ አላነበቡልኝም፣ ስለዚህ መሳተፍ አልችልም” አለቻቸው። መምህሩ ደነገጠ። “ይቅርታ! ያነበብኩልሽ መስሎኝ ነው።

ሁላችሁም አዳምጡኝ” በማለት ጥያቄውን ተረጋግተው አነበቡላቸው። ከዚያም በኋላ ቆንጂት እንድትመልስ እድል ሰጧት። በሚገባ አብራርታ መለሰች። መምህሩም “ቆንጂት በጣም አመሰግናለሁ! ችሎታሽን ስላሳየሽን እናጨበጭብልሻለን” አሉ። ቆንጂትም “አሁን ምቹ ሁኔታን ፈጥረውልኛል” ብላ ፈገግ አለች።

2ኛ ቀን

አንብቦ መረዳት

ጥያቄዎችን በምንባቡ መሠረት በፅሁፍ መልሱ።

1. ቆንጂት ምን ዓይነት ተማሪ ናት?
2. ቆንጂት መምህሯን ምን ብላ ጠየቀቻቸው?
3. የቆንጂት መምህር የደነገጡት ለምንድን ነው?
4. በመጨረሻ መምህሩ ቆንጂትን እንዴት አበረታቷት?

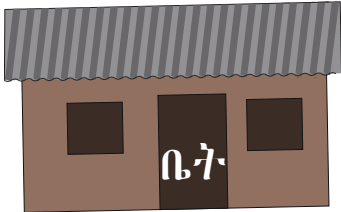
🔑 ቃላት

በቃላችሁ ዓረፍተነገር ሥሩ።

1. መፍጠር	3. መገረም	5. ማመስገን
2. መሳተፍ	4. መደንገጥ	

🖋️ መጻፍ

ቃሎቹን በማጣመር ሌሎች ቃሎችን ጻፉ።

<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="text-align: center;">ማዕድ</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">ማረማያ</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">መኝታ</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">ዳቦ</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">ሥጋ</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">ምግብ</td></tr> </table>	ማዕድ	ማረማያ	መኝታ	ዳቦ	ሥጋ	ምግብ	+		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: center;">ምሳሌ፡- ማዕድ ቤት</td> </tr> <tr><td style="height: 20px;"> </td></tr> <tr><td style="height: 20px;"> </td></tr> <tr><td style="height: 20px;"> </td></tr> <tr><td style="height: 20px;"> </td></tr> <tr><td style="height: 20px;"> </td></tr> </table>	ምሳሌ፡- ማዕድ ቤት					
ማዕድ															
ማረማያ															
መኝታ															
ዳቦ															
ሥጋ															
ምግብ															
ምሳሌ፡- ማዕድ ቤት															

3ኛ ቀን

 ማዳመጥ

የአካል ጉዳተኝነት

ለጥያቄው በቃላትሁ መልስ ስጡ።

የአካል ጉዳተኞች በምን በምን ስፖርታዊ ውድድሮች ሲሳተፉ አይታችኋል?

 መነጠል

በምሳሌው መሠረት ነጥላችሁ ጻፉ።

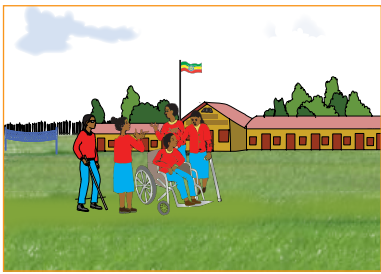
ምሳሌ፡- ተፈጠረ → ተ - ፈጠረ

1. ተወሰደ
2. ተቀነሰ
3. ተጨመረ
4. ተገረመ

 ግለንገብ

ልዩ ፍላጎት ያላቸው ተማሪዎች

በየትኛውም ትምህርት-ቤት ልዩ ፍላጎት ያላቸው ተማሪዎች አሉ። ከእነሱም መካከል አካል ጉዳተኞች ይገኙባቸዋል። ለምሳሌ ዓይነስውሮች፣ መስማት የተሳናቸው ወይም ሌሎች አካላዊና አእምሯዊ ጉዳት የደረሰባቸው ተማሪዎች ሊጠቀሱ ይችላሉ።

“አካል ጉዳተኛ ተማሪዎች ምቹ ሁኔታ ካልተፈጠረላቸው ምን ችግር ይፈጠርባቸዋል?”

እነዚህ ተማሪዎች ምቹ ሁኔታ ካልተፈጠረላቸው በስተቀር በቂ እውቀት ለመገባዎት ይችገራሉ። ነገር ግን አስፈላጊ ቁሳቁስ ከተሟላላቸው ችሎታቸውን ማሳየት ይችላሉ። የትምህርት ተደራሽነትን ለማፋጠን ልዩ ፍላጎት ያላቸውን ተማሪዎች መለየትና ድጋፍ መስጠት የሁሉም ዜጋ ግዴታ ነው።

4ኛ ቀን

አንብቦ መረዳት

በምሳሌው መሠረት ቃላቱን መድቡ።

ማዳላት	ማግለል	ፍቅር መስጠት	ድጋፍ ማድረግ
ማራቅ	ልዩነት መፍጠር	ማክበር	

	ለሀገር ዕድገት	
	የሚጠቅሙ	የማይጠቅሙ
ምሳሌ →	ማክበር	ማዳላት

 ቃላት

ቃላቱን በማቃረን አዛምዱ።

	“ሀ”	“ለ”
ለ	1. ማክበር	ሀ. መከልከል
	2. ማግለል	ለ. ማዋረድ
	3. መጥቀም	ሐ. ማቅረብ
	4. መመረቅ	መ. መርገም
	5. መስጠት	ሠ. መጉዳት

 መፃፍ

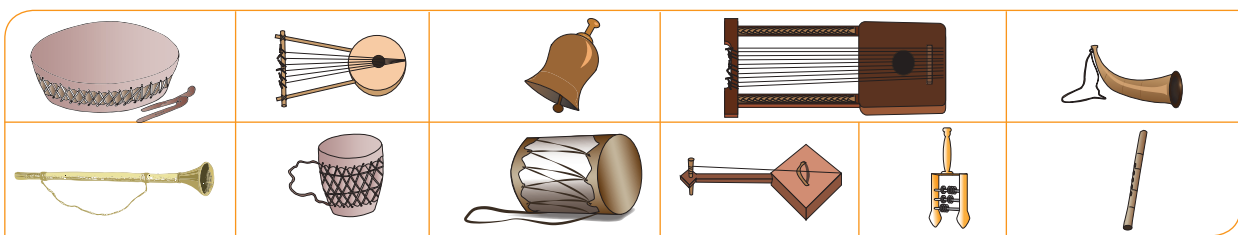
በጥያቄው ላይ ተወያይታችሁ መልሱን በፅሁፍ አቅርቡ።

አካል ጉዳተኞች የተለያዩ ተግባራትን እንዲያከናውኑ ምን ምን ዓይነት ድጋፎች ያስፈልጋቸዋል?

1ኛ ቀን

 ማዳመጥ

ባህላዊ የሙዚቃ መሳሪያዎችና የሚሠሩባቸው ቁሶች

 ቃላት

ዓረፍተነገር ሥሩ።

- 1. ክራር 2. ዋሽንት 3. ከበሮ 4. ቃጭል

 ማጣመር

ሀ. ቃላቱን ወደብዙ ቁጥር ለውጧቸው።

- 1. ማሲንቆ 2. ቃጭል 3. ፅናዕል 4. መለከት 5. ደወል

ለ. ፊደላቱን አጣምራችሁ ዓፋና አንብቡ።

ምሳሌ፡- የ - ዋ - ን - ዛ + እ - ን - ጨ - ት → የዋንዛ እንጨት

- 1. የ - ጥ - ድ + እ - ን - ጨ - ት
- 2. የ - ዝ - ግ - ባ + እ - ን - ጨ - ት

 ግለንባብ

ባለዋሽንቱ

አንድ ምሽት ዋሽንት ተጫዋቹ ዋሽንቱን ይዞ የባህል ሙዚቃ ወደሚጫወትበት ቤት ሄደ። ታዳሚዎቹ ፊት ለፊት ተቀምጠው የዝግጅቱን መጀመር መጠባበቅ ያዙ። የባህል ሙዚቃ ተጫዋቾቹ ወደ መድረኩ ወጡ፤ መጫዎትም ጀመሩ። ዋሽንት ተጫዋቹ መድረኩ ላይ በድንገት በመታመሙ ዋሽንቱ ከእጁ አምልጦ ወደቀ።

“ዋሽንት ተጫዋቹ የጣለው ዋሽንት ምን የሚሆን ይመስላችኋል?”

አጠገቡ የነበረው ጓደኛውም ሳያስተውል ዋሽንቱን ረገጠው። ዋሽንት ተጫዋቹም ሀመሙ ሲሻለው የዋሽንቱን መሰበር አይቶ አዘነ። ጓደኛውም “እንኳን አንተን ተሻለህ እንጂ፣ ከባህላዊ የሙዚቃ መሳሪያ መሸጫ ቤት ሌላ ዋሽንት እንገዛለን” ብሎ አፅናናው።

2ኛ ቀን

አንብቦ መረዳት

በምንባቡ መሠረት ለጥያቄዎች ምላሽ ስጡ።

1. ባለዋሽንቱ መድረክ ላይ ከወጣ በኋላ ምን አደረገ?
2. ባለዋሽንቱ ያዘነው ለምንድን ነው?
3. ጓደኛው ባለዋሽንቱን ያጽናናው ምን በማለት ነው?
4. የዋሽንት ድምፅ ስትሰሙ ምን ዓይነት ስሜት ይሰማችኋል?

 ቃላት

ባዳመጣችሁት መሠረት የባህላዊ የሙዚቃ መሳሪያዎችን ስያሜ መድቡ።

	ባህላዊ የምት የሙዚቃ መሳሪያዎች	ባህላዊ የትንፋሽ የሙዚቃ መሳሪያዎች	ባህላዊ የክር የሙዚቃ መሳሪያዎች
ምሳሌ:-	ነጋሪት	ዋሽንት	በገና

 መጻፍ

ለጥያቄዎቹ ትክክለኛውን መልሶች ጻፉ።

1. የክር ባህላዊ የሙዚቃ መሳሪያዎችን ለማዘጋጀት ምን ምን ነገሮች ያስፈልጋሉ?
2. ደስ ያላችሁን አንድ ባህላዊ የሙዚቃ መሳሪያ ሥዕል ሳሉ።

3ኛ ቀን

ማዳመጥ

ባህላዊ የሙዚቃ መሣሪያዎችና የሚሠሩባቸው ቁሶች

ቃላት

በምሳሌው መሠረት ቃላቱን መድቡ።

ነጋሪት	ደወል	ቃጭል
ክበሮ	አታሞ	ፅናፅል

	ክቆዳ የሚሠሩ	ክብረት የሚሠሩ
ምሳሌ፦	ክበሮ	ቃጭል

ማጣመር

በምሳሌው መሰረት አጣምራችሁ አንብቡ።

ምሳሌ፦ ቆዳ - ዎች → ቆዳዎች

1. ቀዳዳ - ዎች
2. ጣውላ - ዎች

ግለንባብ

የማሲንቆ አዘገጃጀት

ማሲንቆ ከክር ባህላዊ የሙዚቃ መሣሪያዎች መካከል አንዱ ነው። ማሲንቆ ለማዘጋጀት ብዙ የፈረስ ጭራዎች አንድ ላይ ይሸረባሉ። ከዚያ በኋላ ሣጥን መሰል ነገር ከጣውላ ይዘጋጃል፤ ድምፁንም ለማገልገል በፍየል ቆዳ ይሸፈናል። በተጨማሪም በሳጥኑ በአንደኛው ማዕዘን ውስጥ

ቁልቁል አንድ ቋሚ እንጨት ይገባል። በቋሚው እንጨት ላይ የፈረስ ጭራው ይወጠራል። ሌላ ደጋን የመሰለ እንጨትም ይዘጋጃል። በዚህ እንጨት ላይ የፈረስ ጭራ ይወጠራል።

“የፈረሱ ጭራ ለምን የሚያገለግል ይመስላችኋል?”

ሁለቱን የተወጠሩ የፈረስ ጭራዎች ርስበርስ በመገዝገዝ ድምፅ እንዲወጣ ይደረጋል።

4ኛ ቀን

አንብቦ መረዳት

ለጥያቄዎቹ በምንባቡ መሠረት መልስ ፃፉ።

1. ማሲንቆ ምን ዓይነት መሣሪያ ነው?
2. የፈረስ ጭራ ለምን ያገለግላል?
3. የፍየል ቆዳ ለምን ያገለግላል?

 ቃላት

በምሳሌው መሠረት ከ“ለ” ወደ“ሀ” አዛምዱ።

	“ሀ”	“ለ”
<u>ሠ</u>	1. ክራር	ሀ. ይመታል
	2. ዋሽንት	ለ. ይጎሰማል
	3. ደወል	ሐ. ይነፋል
	4. ማሲንቆ	መ. ይደወላል
	5. ነጋሪት	ሠ. ይደረደራል

መጻፍ

ሥርዓተነጥቦቹን በመምረጥ በተገቢ ቦታ ያፉ።

፤	::	?	፤
---	----	---	---

1. ክራር ማሲንቆና በገና የክር የሙዚቃ መሣሪያዎች ናቸው
2. ከበሮ ለመስራት የዋንዛ እንጨት ይጠረባል የከብት ቆዳ ይፋቃል
3. ምን ዓይነት የሙዚቃ መሣሪያ ትወዳላችሁ
4. ከበደ የፈረስ ጭራዎችን ሰበሰበ ሸረበ የጣውላ እንጨትም አዘጋጀ

1ኛ ቀን

 ማዳመጥ

የሠርግ ዘፈኖች

 ቃላት

ዓረፍተነገር ሥሩ።

- 1. አሳደጉ
- 2. አቆላመጡ
- 3. አደመቁ
- 4. ዘፈኑ

 ማጣመር

በምሳሌው መሠረት የሌሎችን ቃሎች ቅርፅ ለውጡ።

ምሳሌ:- ዘናጭ → ዘናጨፍ → ዘናጫ		
1. ዘፋኝ	→ _____	→ _____
2. አልቃሽ	→ _____	→ _____
3. አዛኝ	→ _____	→ _____

 ግለንገብ

ለቀስተኛዎ

ሠፈሩ ያለወትሮው በጨኸት ታምሷል። የአካባቢው ሰዎች ጨኸት ወደሰሙበት አቅጣጫ ይሮጣሉ። እኔም ከሚጮኸበት ቦታ ደረስኩ። አንዲት ትልቅ ሴት መሃል ሆነው ሌሎቹ ደግሞ ዙሪያውን ከበው ያለቅሳሉ። መሃል የቆሙት ለቀስተኛዎም፤

“እጂን አትቅበሩት ይቁም እንደአገዳ፤
 ሸኝታበታለች ብዙ ብዙ እንግዳ።
 እሷን አትቅበሯት ካንገቷ በላይ፤
 ሲወጡ ሲገቡ ልጆቿን እንድታይ”

በማለት በልጃቸው ሞት በሀዘን በተሰበረ መንፈስ ይንሰቀሰቃሉ። በዙሪያው የከበበው ሁሉም ሰው ይጮሃል፤ ያለቅሳል። እኔም ሚቿን ባላውቃትም ሁኔታው አስለቀሰኝ።

2ኛ ቀን

አንብቦ መረዳት

ጥያቄዎቹን በምንባቡ መሠረት መልሱ።

1. ሠፈሩ በጩኸት የታመሰው ለምንድን ነው?
2. ሰዎቹስ የሚሮጡት ለምንድን ነው?
3. ተራኪው ያለቀሰው ለምንድን ነው?
4. በእናንተ አካባቢ ሰው ሲሞት በለቅሶ ሥነሥርዓቱ ላይ ምን ምን ይደረጋል?

 ቃላት

ቃላቱን በማመሳሰል አዛምዱ።

	“ሀ”	“ለ”
<u>መ</u>	1. ዙሪያ	ሀ. ትንሽ
	2. ያማረ	ለ. ጭማሪ
	3. ጥቂት	ሐ. ሁልጊዜ
	4. ድጋሚ	መ. ክብ
	5. ዘወትር	ሠ. የተዋበ

መፃፍ

መምህራችሁ የሚያነቡላችሁን በደብተራችሁ ፃፉ። አስፈላጊ ሥርዓተነጥቦችንም ተጠቀሙ።

3ኛ ቀን

ማዳመጥ

የሠርግ ዘፈኖች

ቃላት

በምሳሌው መሠረት ሌሎችን አሟልታችሁ ፃፉ።

ምሳሌ፡- ጉድጓድ ይቆፈራል።

- 1. ለቅሶ
- 2. እርሻ
- 3. ጉልጌሎ

ማጣመር

በብዙ ቁጥር ፃፉ።

ምሳሌ፡- በዓል → በዓሎች

- 1. ዘፈን
- 2. ባህል
- 3. ድል
- 4. ሰርግ

ግለጋብ

ባህላዊ ዘፈኖች

ሰዎች ደስታቸውን ለመግለፅ ባህላዊ ዘፈኖችን ይዘፍናሉ።

“ባህላዊ ዘፈኖች መቼ መቼ ይዘፍናሉ?”

በሠርግ፣ በሥራ፣ በዘመን መለወጫ በዓልና በመሳሰሉት ባህላዊ ዘፈኖችን መዝፈን የተለመደ ነው። ለምሳሌ በሰርግ ጊዜ ሙሽራዎችንና ወላጆቻቸውን ለማድነቅና ለማሞገስ ይዘፈናል። በሥራ ጊዜ ደግሞ በተለይ እርሻ ሲታረስ፣ ጉልጌ ሲጎለጎል፣ እህል ሲበራይ (ሲወቃ) ወዘተ. አርሶአደሮች ብርታት እንዲያገኙ ይዘፍናሉ። በበዓላት ቀናትም በዓላቱን የሚገልፁ ባህላዊ ዘፈኖች ይዘፍናሉ። ባህላዊ ዘፈኖች የህዝብ ቃላዊ ሃብቶች ናቸው። በአብዛኛው ክንዋኔዎች ሲከናወኑ የክንዋኔዎቹ ማድመቂያዎች ሆነው ያገለግላሉ።

4ኛ ቀን

አንብቦ መረዳት

ጥያቄዎችን በምንባቡ መሠረት መልሱ።

1. ባህላዊ ዘፈኖች የት የት ይዘፈናሉ?
2. አርሶአደሮች በሥራ ወቅት የሚዘፍኑት ለምንድን ነው?
3. ከባህላዊ ዘፈኖች የአንዱን አዝማች ጻፉና ለክፍል ጓደኞቻችሁ አንብቡላቸው።

ቃላት

ክቦቹን በተገቢ ቃላት ሙሉ።

መጻፍ

መምህራችሁ የሚያነቡላችሁን በደብተራችሁ ጻፉ።

1ኛ ቀን

ማዳመጥ

የኢ.ድ.አልፈጥር በዓል አከባበር

ቃላት

ዓረፍተነገር ሥሩ።

1. ገንፎ 2. ዳቦ ቆሎ 3. የም 4. ፀሎት 5. ምግብ

ማጣመር

የተጓደሉ ፊደላትን በማሟላት ቃላት መሥርቱ።

ምሳሌ፡- በ - ል → በዓል

1. ጨ - ረ 2. ዓ - ት 3. ገ - ር 4. አ - በ

ግለንባብ

ሐሊማ በአረፋ ዋዜማ

ሐሊማ ጓደኞቿን ይዛ እየሮጠች ወደቤቷ ገባች። የቤቱ ዕቃዎች ሳሎኑን ሞልተውታል። ሐሊማ “አበበ፣ ደብራቱ እዚህ ቆይኝ” አለቻቸውና ዕቃዎቹ እንዳይሰበሩ እየተጠነቀቀች መራመድ ጀመረች። “እማዬ! እማዬ!” ብላ ተጣራች። አባቷ ከወደጓሮ ብቅ አሉ። “ምን ሆነሻል?” አሏት።

“አባቷ ሐሊማን፣ “ምን ሆነሻል?” ብለው ሲጠይቁት ምን የምትመልስ ይመስላችኋል?”

“አይ! እኔ ከጓደኞቼ ጋር ላዘጋጅ የነበረውን እቃ ምስቅልቅሉን ስላወጣችሁብኝ ተናድጄ ነው” አለቻቸው። “አይ ልጄ፣ በአረፋ በዓል ሁላችንም ተጋግዘን ቤታችንን ዝግጁ ማድረግ አለብን” አሏት። “እሱማ ትክክል ነህ፤ እኔም እኮ ይህን አስቤ ጓደኞቼን ይዣቸው መጥቻለሁ” አለች ሐሊማ። አባቷም፣ “ጎሽ የእኔ ልጅ! መተጋገዝ እንደዚህ ነው፤ አንቺ ደግሞ የእነሱ በዓላት ገና፣ ጥምቀትና ፋሲካ ሲከበሩ በሥራ ታግዣቸዋለሽ” አሏት።

2ኛ ቀን

አንብቦ መረዳት

ጥያቄዎችን በምንባቡ መሠረት መልሱ።

1. እነሐሊማ የሚያከብሩት በዓል ምን በመባል ይታወቃል?
2. ሐሊማ የተናደደችው ለምንድን ነው?
3. የሐሊማ ጓደኞች እነማን ናቸው?
4. የእነደብሪቱ በዓላት ምን ምን በመባል ይታወቃሉ?

ቃላት

በነጠላ ቁጥር ዓፉ።

ምሳሌ፦ ጌጦች → ጌጥ

1. ሴቶች
2. አማኞች
3. ታቦቶች
4. ገጠሮች

መጻፍ

በእስልምና ኃይማኖት በዓላት የሚዘጋጁ የምግብና የመጠጥ ዓይነቶችን ዓፉ።

ምግብ	መጠጥ
ዶሮ ወጥ	አብሽ

3ኛ ቀን

ማዳመጥ

የኢድአልፈጥር በዓል አከባበር

ቃላት

ዓረፍተነገር ሥሩ።

- 1. ጎረቤት
- 2. ፍራፍሬ
- 3. ሶላት
- 4. መዝናናት

ማጣመር

ቃላትን ወደብዙ ቁጥር ለውጡ።

- 1. ጎረቤት → ጎረቤቶች
- 1. ካህን
- 2. ቁስ
- 3. ተከታይ
- 4. ሺህ

ግለንባብ

የጥምቀት በዓል አከባበር

የጥምቀት በዓል በየዓመቱ ጥር አሥራአንድ ቀን በደመቀ ሁኔታ ይከበራል።

“በአዲስ አበባ ከተማ የሚኖሩ አብዛኛዎቹ ሴቶች ምን አይነት ልብስ ይለብሳሉ?”

በአዲስ አበባ ከተማ የሚኖሩ አብዛኛዎቹ ሴቶች ፅሁፍ የአገር ባህል ቀሚስ ለብሰው ያጌጣሉ። በከተራ (በዋዜማው ዕለት) የየቤተክርስቲያናቱ ታቦቶች ታጅበው ወደ ጃን ሜዳና ወደተዘጋጀላቸው ሌሎች ማደሪያ ስፍራዎች ይሄዳሉ። ታቦቶቹ በአማኞች፣ በካህናትና በቀሳውስት ይታጅባሉ። ከዚያ በኋላ ሌሊቱን በሙሉ ፀሎት ሲደረግ ያድራል። ሲነጋ በጧት አማኞች ይጠመቃሉ። ከዚያም ረፈድ ሲል ካህናት እያሸበሸቡ፣ መዘምራን እየዘመሩ፣ ወጣቶች እየጨፈሩ ታቦታቱን አጅበው ወደየቤተክርስቲያኖቻቸው ያስገባሉ።

4ኛ ቀን

አንብቦ መረዳት

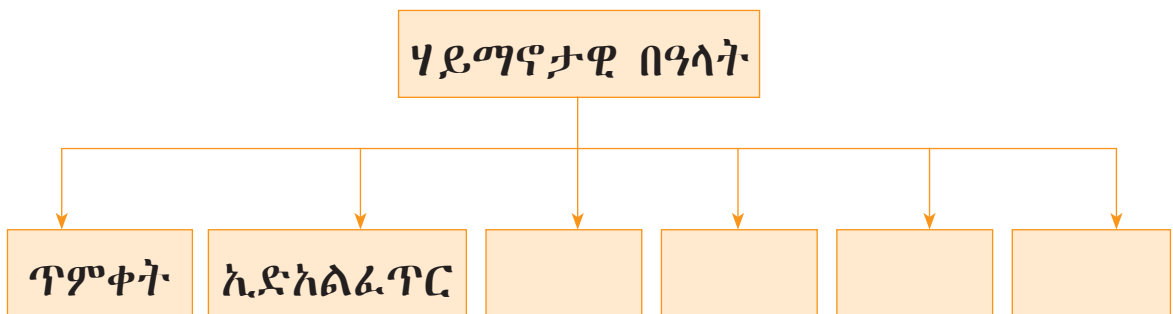
ጥያቄዎችን በምንባቡ መሠረት በቃላትሁ መልሱ።

1. የከተራ (የጥምቀት ዋዜማ) እለት ታቦቶች ወደየት ይሄዳሉ?
2. በጥምቀት በዓል በአዲስ አበባ ከተማ የሚኖሩ አብዛኛዎቹ ሴቶች በምን አይነት ልብስ ያጌጣሉ?
3. የጥምቀት በዓል ሲከበር አይታችሁ ታውቃላችሁ? ምን ምን ነገሮችን አይታችኋል?

ቃላት

ሳጥኖቹን በተገቢ ቃላት አሟሉ።

መጻፍ

የድርጊት ቅደምተከተሎችን በምንባቡ መሠረት ጻፉ።

የጥምቀት በዓል አከባበር

መጀመሪያ፦ ታቦታት ወደ ጃን ሜዳ ወይም ወደ ተዘጋጀላቸው ሌሎች ማደሪያ ስፍራዎች ይወርዳሉ።

በመቀጠል፦ የእምነቱ ተከታዮች ሲፀልዩ ያድራሉ።

ከዚያ በኋላ፦ _____ ::

በመቀጠል፦ _____ ::

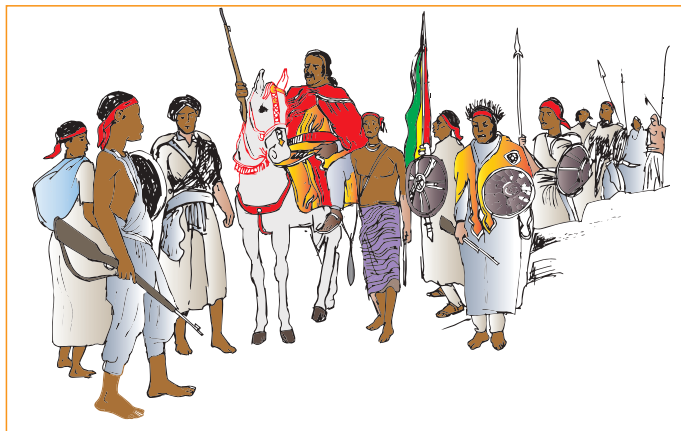
በመጨረሻ፦ _____ ::

1ኛ ቀን

ማዳመጥ

የአርበኞች ተጋድሎ

ቃላት

ዓረፍተነገር ሥሩ።

1. ዘመቱ
2. ተዋጉ
3. ተፋለሙ
4. ተሸነፉ
5. ነፃ አወጡ

ማጣመር

በምሳሌው መሠረት ሌሎች ቃላት መስርቱ።

ሠራተኛ → ሠራተኞች

1. አርበኛ
2. ሰልፈኛ
3. ፈረሰኛ

ግለንግብ

ግንቦት 20

እለቱ የግንቦት 20 በዓል የሚከበርበት ነው። ትምህርት-ቤቱ በተለያዩ ሰንደቅ ዓላማዎች አሸብርቋል። ተማሪዎች የደንብ ልብሳቸውን ለብሰዋል። መፈክሮችንና ትንንሽ ሰንደቅ ዓላማዎችን ይዘዋል። መምህሮችም ተማሪዎቻቸውን ለማሰለፍ ላይታች ይላሉ። ተማሪዎቹ ተሰለፉ።

“ተማሪዎች ከተሰለፉ በኋላ ምን የሚያደርጉ ይመስላችኋል?”

መዝሙራቸውንም እየዘመሩ ወደ መስቀል አደባባይ ተመሙ። “ነፃነት ያከራል ሃገር ያስከብራል፤” የሚለው የመዝሙራቸው አዝማች ጎልቶ ይሰማል። መስቀል አደባባይ ደረሱ። በአራቱ ማዕዘናት ህዝቡ ወደ አደባባይ ነጎደ፤ ፈረሰኞችም ፈረሰቻቸውን አሳምረውና አስጊጠው እየጋለቡ ለበዓሉ ድምቀት ሰጡት።

2ኛ ቀን

አንብቦ መረዳት

ጥያቄዎችን በምንባቡ መሠረት መልሱ።

1. ትምህርት ቤቱ ያሸበረቀው ለምንድን ነው?
2. የኢትዮጵያ ሰንደቅ ዓላማ ምን ምን ዓይነት ቀለማት አሉት?
3. በእናንተ ትምህርት-ቤት የድል በዓላትን እንዴት ታከብራላችሁ?

 ቃላት

ዓረፍተነገር ሥሩ።

1. ሰልፍ	2. መዝሙር	3. በዓል

 መጻፍ

ወደሰልፍ ስትሄዱ ምን ምን ነገሮችን ትይዛላችሁ? በቡድን ተወያዩና ጽፋችሁ ለመምህራችሁ አሳዩ።

3ኛ ቀን

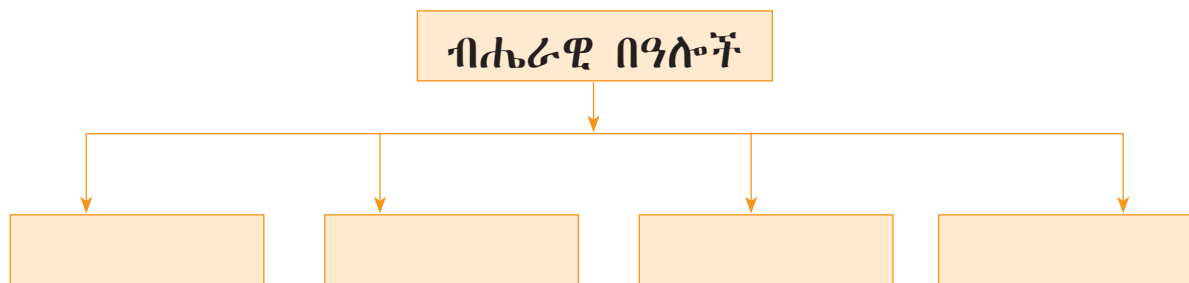
ማዳመጥ

የአርበኞች ተጋድሎ

ቃላት

የኢትዮጵያ ብሔራዊ በዓሎችን ዘርዘራችሁ ዓፋ።

ማጣመር

በአንስታይና በብዙ ቁጥር ዓፋ።

ተባዕታይ	አንስታይ	ብዙ
አሸነፈ	_____	_____
ተዋጋ	_____	_____
መራ	_____	_____
ወረረ	_____	_____

ግለጋባብ

ህዝባዊ በዓላት

በኢትዮጵያ ብዙ ህዝባዊ በዓላት አሉ። እነዚህ በዓላት ብሔራዊ በዓላት ሊሆኑ ይችላሉ። በዓመት አንድ ጊዜ ይከበራሉ።

“የአድዋ ድል በዓል መቼ ይከበራል?”

የአድዋ ድል በዓል የካቲት 23 ቀን ይከበራል። የነፃነት ቀን ደግሞ ሚያዝያ 27 ቀን ይከበራል። ሌላው የህዝብ በዓል ሚያዝያ 23 የሚከበረው የሠራተኞች ቀን ነው። በተጨማሪም ግንቦት 20 ቀን ደርግ ክስልጣን የወረደበት ሲሆን፣ መስከረም 1 ቀን ደግሞ የዘመን መለወጫ በዓል ነው። ሁሉም በዓላት በሚከበሩበት ዕለት መሥሪያ ቤቶች ተዘግተው ይውላሉ።

4ኛ ቀን

አንብቦ መረዳት

ጥያቄዎችን በምንባቡ መሠረት መልሱ።

1. ብሔራዊ በዓላት የምንላቸውን ፃፉ?
2. የግንቦት 20 በዓል የሚከበረው ለምንድን ነው?
3. የነፃነት ቀን በዓል መቼ ይከበራል?

 ቃላት

ዓረፍተነገር ሥሩ።

1. ዘመተ
2. ተዋጋ
3. አሸነፈ
4. ተመለሰ
5. ወረረ

 መፃፍ

ጥያቄዎችን በጽሑፍ መልሱ።

1. ከምታውቋቸው መፈክሮች መካከል ሁለቱን ፃፉ።
2. ከምታውቋቸው የድል መዝሙሮች መካከል የአንዱን አዝማች ጽፋችሁ አንብቡ።

1ኛ ቀን

ማዳመጥ

የፋሲካ በዓል

ቃላት

ዓረፍተነገር ሥሩ።

- 1. ባቁላ
- 2. ጉልባን
- 3. ቁርጥ
- 4. ክትፎ

መነጠል

በነጠላ ቁጥር ዓፋ።

- 1. መጠጦች → መጠጥ
- 3. ዘመዶች → _____
- 2. ቅመሞች → _____
- 4. ወዳጆች → _____

ግለንባብ

“የፈሰሰ ውኃ...”

የዶሮ ወጡና የበጉ ሥጋ ጥብስ ሽታ ሆድን ይበረብራል። አይብ፣ እርጎና በቅቤ የረሰረሰ ክትፎ ተደርድሯል። ጠላውና ጠጁ በጠርመሱና በብርሌ ተንቆርቁሮ ቀርቧል። ወይዘሮ ዘርፌ እንግዶቻቸው ዘግይተውባቸው ወጣ ገባ ይላሉ። ድንገት ከወደኋላቸው የኳኳታ ድምፅ ሰሙ።

“ወይዘሮ ዘርፌ የሰሙት የኳኳታ ድምፅ ምን ይሆናል ብላችሁ ታስባላችሁ?”

አንድ ድመት እመር ብላ ባጠገባቸው አለፈች። ዞር ሲሉ ልጃቸው ሰይፉ ዱላ ይዞ ሲሮጥ ተጋጩ። “ምንድን ነው ጉዳ?” አሉ ወይዘሮ ዘርፌ። “እማዬ እይው እስኪ!” ብሎ አሳያቸው። በጠረጴዛ ላይ ያለው እርጎ ተደፍቷል። “በል ልጄ የፈሰሰ ውኃ አይታፈስም፤ ሌላ እናቀርባለን” አሉትና ተያይዘው ወደጓዳ ገቡ።

2ኛ ቀን

አንብቦ መረዳት

ለጥያቄዎች በምንባቡ መሠረት መልስ ስጡ።

1. ከተዘጋጁት ምግቦች ውስጥ የተደፋው ምንድን ነው?
2. ወይዘሮ ዘርፌ ወጣገባ የሚሉት ለምንድን ነው?
3. እናንተ ሰይፉን ብትሆኑ ምን ታደርጉ ነበር?
4. “የፈሰሰ ውኃ አይታፈስም” ማለት ምን ማለት ይመስላችኋል?

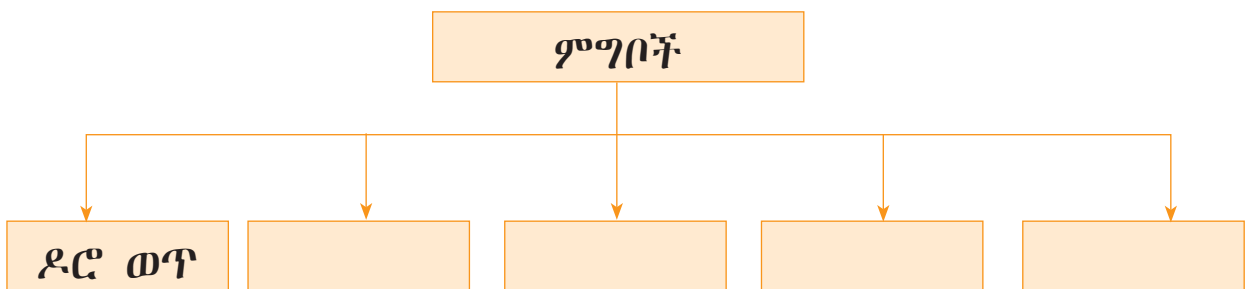
 ቃላት

ዓረፍተነገር ሥሩ።

1. ጠላ 2. ጠጅ 3. ቅቤ 4. እርጎ

 መጻፍ

ሳጥኖችን በምሳሌው መሠረት አሟሉ።

3ኛ ቀን

ማዳመጥ

የፋሲካ በዓል

ቃላት

የወጥ ዓይነቶችን በክቦቹ ውስጥ ዘርዝሩ።

ማጣመር

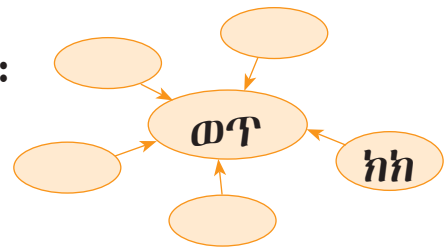
ፊደሎችና ቃላቱን በማጣመር ቃላት መስርቱ።

ምሳሌ፡- ተ _ ስቀቀ → ተስቀቀ

ተ _ በላ

ተ _ ገደፈ

ተ _ ጠጣ

ግለንግብ

የዶሮ ወጥ አሠራር

ከበዓላት ምግቦች አንዱ የዶሮ ወጥ ነው። የዶሮ ወጥ አሰራር የራሱ ሂደት አለው። በመጀመሪያ ዶሮ ያስፈልጋል። ከዚያ በኋላ ውሃ ይፈላል። ዶሮው በሰላ ቢላዋ ይታረዳል። ትልልቅ ላባዎች ይነጩና የቀሩት ላባዎች ከቆዳው እንዲለቁ የፈላ ውሃ ይጨመርበታል። ጥቂት ቆይቶ ላባውን ከቆዳው በመንጨት እንዲለቅ ይደረጋል።

“በዶሮ ወጥ አሠራር ሂደት የዶሮው ላባ ከቆዳው ላይ በመንጨት ከተላቀቀ በኋላ ምን ይደረጋል?”

ከዚያም በቀሰም ይነፋና ወረቀት በማቀጣጠል ይለበለባል። ከዚያ በኋላ በደንብ ይታጠብና ይበለታል። የተበለተው የዶሮ ሥጋ በሎሚና በጨው ለጥቂት ጊዜ ይዘፈዘፋል። እንደገና ሙልጭ ተደርጎ በደንብ

ይታጠባል። የተከተረው ሽንኩርት ይጣድና ይበስላል። ዘይት፣ በርበሬ ይገባበታል። በደንብ ከተቁላላ በኋላ የደሮው ሥጋ ተጨምሮ ይበስላል። ከዚያም ቅቤ፣ ቅመማቅመምና ተቀቅለው የተላጡ እንቁላሎችን በመጨመርና የጨውንም ልክ በማስተካከል ይወጣል።

4ኛ ቀን

አንብቦ መረዳት

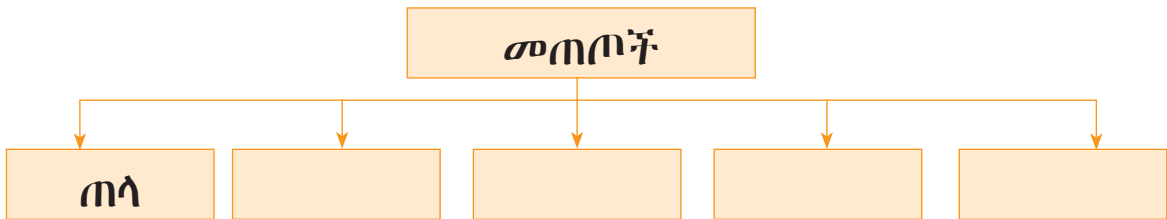
ለጥያቄዎች በምንባቡ መሠረት በጽሑፍ መልስ ስጡ።

1. ላባው ከተነጨ በኋላ ደሮው ወረቀት በማቀጣጠል የሚለበለበው ለምንድን ነው?
2. ቀጥሎ የቀረበውን የደሮ ወጥ አሠራር ቅደምተከተል አስተካክላችሁ ዓፉ።

ይሠራል	ይለበለባል	ይታረዳል	ይገዛል
ይጨመራል	ይበለታል	ይዘፈዘፋል	

ቃላት

የመጠጥ ዓይነቶችን በሳጥኖቹ ውስጥ ዓፉ።

መጻፍ

ሥርዓተነጥቦችን በተገቢ ቦታ ዓፉ።

፤	?	፤	::
---	---	---	----

1. ለዓመት በዓል ደሮ ይገዛል ይታረድና ይሠራል
2. ገበያ ሄጄ ሽንኩርት ዘይትና በርበሬ ገዛሁ
3. ደሮ ወጥ ለመሥራት ምን ምን ነገሮች ያስፈልጋሉ

1ኛ ቀን

 ማዳመጥ

ቀረርቶና ፋከራ

 ቃላት

ዓረፍተነገር ሥሩ።

ምሳሌ፦ ስሜት → ቃላዊ ሀብቶች ስሜትን ይቀስቅሳሉ።

- 1. ቀረርቶ
- 2. ፋከራ
- 3. ዜማ
- 4. ግጥም

 ማጣመር

“አስ-” የሚለውን ቅጥያ ከቃላቱ አጣምራችሁ ዓፉ።

ምሳሌ፦ አስ + ጨነቀ → አስጨነቀ

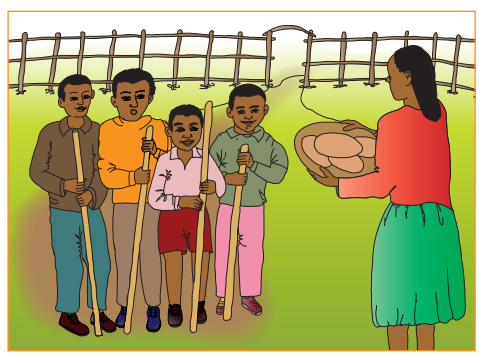
- 1. አስ + ተማረ
- 2. አስ + በጠረ
- 3. አስ + ፎካረ
- 4. አስ + ለበሰ

 ግለንባብ

እነአብርሃም በቡሄ በዓል

የቡሄ በዓል የሚከበርበት እለት ነበር።
እነአብርሃም፣

“ሆያ ሆዬ፣ ሆያ ሆዬ
የእኔማ አባት የሰጡኝ ሙክት
ከግንባሩ ላይ አለው ምልክት።”

የሚሉትንና ሌሎችንም ግጥሞች እየገጠሙ ሲጨፍሩ አመሹ። የሰፈር ሰዎችም እየመረቁ ዳቦ፣ ብር፣ ሳንቲም ሰጧቸው። ጓደኛቸው ግን አልነበረም። ወደቤቱ ሄዱ። “ምንሆነህ ነው የቀረኸው?” አሉት። “ምን ለብሼ ልውጣ?” አላቸው፤ እንባ እየተናነቀው። እነአብርሃምም ተመካከሩና ባገኙት ገንዘብ በማግስቱ ልብስ ገዙለት። ጓደኛቸውም አቅፎ ሳማቸው።

2ኛ ቀን

አንብቦ መረዳት

ጥያቄዎችን በምንባቡ መሠረት መልሱ።

1. ታሪኩ ስለእነማን ይናገራል?
2. እነአብርሃም ለጓደኛቸው ምን አደረጉለት?
3. የእነአብርሃም ጓደኛ ምን ዓይነት ኑሮ የሚኖር ይመስላችኋል?

ቃላት

ቃላትን ከአባባላቸው ጋር አዛምዱ።

“ሀ”	“ለ”
1. ዘፈን	ሀ. ይወረዳል
2. ቀረርቶ	ለ. ይሸለላል
3. ፉከራ	ሐ. ይጨፈራል
4. ሸለላ	መ. ይቅራራል
5. እስክስታ	ሠ. ይፎከራል
6. ጭፈራ	ረ. ይዘፈናል

መጻፍ

ዓረፍተነገር ሥሩ።

1. ጨፈረ	2. ሰጠ	3. መረቀ	4. መከረ

3ኛ ቀን

ማዳመጥ

ቀረርቶና ፉክራ

ለሚከተሉት ጥያቄዎች መልስ ስጡ።

1. ቃላዊ ሃብቶች የምንላቸው ምን ምን ናቸው?
2. ሰዎች ሲያቅራሩ ምን ዓይነት እንቅስቃሴዎችን ያደርጋሉ?
3. ሰዎች ሲፎክሩስ በምን ዓይነት እንቅስቃሴ ነው?
4. የፉክራና የቀረርቶ ዜማዎችን ከእንቅስቃሴ ጋር በክፍል ውስጥ አሳዩ።

ማጣመር

ወደብዙ ቁጥር ለውጡ።

ምሳሌ 1፡ ግጥም → ግጥሞች

1. ክምር → _____	3. ምልክት → _____
2. ሙክት → _____	4. አባት → _____

ምሳሌ 2፡ ፉክራ → ፉክራዎች

1. አውድማ → _____	3. እርሻ → _____
2. አበጣሪ → _____	4. ቆፋሪ → _____

ግለንባብ

እስክስታ

እስክስታ ባህላዊ የጭፈራ አይነት ነው። በተለይም በአማራ ክልል የተለመደ ውዝዋዜ ነው። ሰዎች ባህላዊ ዘፈኖችን ሲዘፍኑ ወገባቸውን በነጠላ ሽብ ያደርጋሉ። ትክክላቸውን፣ ወገባቸውንና አንገታቸውን በማንቀሳቀስ እስክስታ ይወርዳሉ። የእስክስታ አወራረዱ እንደየአካባቢው ይለያያል።

“የየት አካባቢ እስክስታ ታውቃለችሁ?”

የጎንደር፣ የጎጃም፣ የምንጃር፣ የወሎ እስክስታ በመባልም ይገለጻል። በሠርግ ቦታና በበዓላት ጊዜ የተለመደ ነው። ባህላዊ ውዝዋዜዎች ሁሉ በእስክስታ የታጀቡ ናቸው። ስለዚህ እስክስታ ሰውነትንና አእምሮን ዘና ያደርጋል። የአካል ጥንካሬንም ይሰጣል።

4ኛ ቀን

አንብቦ መረዳት

ለጥያቄዎች ትክክለኛ መልስ በቃላትሁ ስጡ።

1. የምንባቡን የመጀመሪያ ዓረፍተነገር ለመምህራችሁ ንገሩ።
2. ሰዎች እስክስታ ሲወርዱ ወገባቸውን በምን ሽብ ያደርጋሉ?
3. ባህላዊ ውዝዋዜዎች በምን የታጀቡ ናቸው?
4. እስክስታ ከመዝናናት ሌላ ምን ጥቅም ይሰጣል?
5. ሌሎች የምታውቋቸውን ባህላዊ ውዝዋዜዎች ግለፁ።

 ቃላት

ዓረፍተነገር ሥሩ።

1. ተወዛወዘ
2. ጨፈረች
3. አበጠረ
4. ፎከረች

 መጻፍ

በምሳሌው መሠረት አሟልታችሁ ባፉ።

